

Dosarul nr. 2ra-1511/22
2-21123573-01-2ra-18102022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei (jud: A. Clevada)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Rotari împotriva Oficiului Teritorial al Inspectoratului Fiscal de Stat Sîngerei, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice Sîngerei cu privire la declararea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate și obligarea înregistrării dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Maria Rotari, reprezentat de avocatul Alina Palii și a fost menținută hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei,

c o n s t a t ă:

La 18 august 2021 Rotari Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului Teritorial al Inspectoratului Fiscal de Stat Sîngerei, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice Sîngerei cu privire la declararea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate și obligarea înregistrării dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, defuncta Ella Coninina a fost vecina reclamantei, care a decedat la 20 octombrie 2015. În perioada vieții Ella Coninina a primit în rate suma de 111000 lei pentru necesități personale de la Maria Rotari. Faptul primirii banilor a fost materializat prin recipisa eliberată la 29 mai 2014, prin care s-a obligat să restituie suma împrumutată până în decembrie 2019, iar în caz de imposibilitate se obligă să înstrăineze creditorului terenul-grădină din s. Chișcăreni.

A menționat reclamanta că avea grijă de bătrâna Ella Coninina, deoarece ultima era bolnavă și avea nevoie de întreținere suplimentară, iar după deces a suportat toate cheltuielile pentru înmormântare, iar în prezent conform adeverinței eliberată de primăria Chișcăreni, Maria Rotari are grijă de bunurile decedatei, achitând toate impozitele pe lotul de pământ la moment neavând careva restanțe.

A afirmat reclamanta că potrivit raportului nr. 586 din 26 mai 2021 întocmit de către SRL „Dulcișor” bunul în litigiu a fost evaluat la suma de 68590 lei. Defuncta Ella Coninina nu are careva succesori de drept sau testamentari, iar conform informației prezentate de Agenția Resurse Informaționale Juridice nr. 12-11/291 din 10 februarie 2021 după decesul ultimei nu a fost deschis dosar succesoral.

A afirmat reclamanta că, având în vedere că la 20 octombrie 2015 Ella Coninina a decedat subit și nu a avut posibilitate să realizeze intențiile în vederea restituirii banilor sau înregistrarea bunurilor imobile ce-i aparțin, a înaintat acțiunea respectivă în instanța de judecată.

A solicitat reclamanta în temeiul art.324 Cod civil declararea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare între Maria Rotari și Ella Coninina, recunoașterea dreptului de proprietate a Mariei Rotari asupra bunurilor imobile terenului cu destinația grădinii lot pe lângă casă cu suprafața de 0,1279 ha, nr. cadastral 7424108261, terenului cu destinația grădină lot pe lângă casă cu suprafața de 0,2016 ha, nr. cadastral 7424401251, terenul cu destinație pentru construcții cu suprafața de 0,1174 ha, nr. cadastral 7424412106, situate în r-nul Sîngerei, s. Slobozia-Chișcăreni înregistrate după Ella Coninina decedată la 20 octombrie 2015, obligarea Agenției servicii Publice de a înregistra dreptul de proprietate în registrul bunurilor imobile după Maria Rotari și anume a terenului cu destinația grădinii lot pe lângă casă cu suprafața de 0,1279 ha, nr. cadastral 7424108261, terenului cu destinația grădină lot pe lângă casă cu suprafața de 0,2016 ha, nr. cadastral 7424401251, terenul cu destinație pentru construcții cu suprafața de 0,1174 ha, nr. cadastral 7424412106, situate în r-nul Sîngerei, s. Slobozia-Chișcăreni.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, acțiunea depusă de Maria Rotari a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La data de 19 noiembrie 2021, Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii, a declarat apel nemotivat, iar la data de 15 februarie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Maria Rotari să fie admisă.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii și a fost menținută hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a stabilit că actul juridic prezentat de Maria Rotari, în confirmarea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare, nu corespunde ca formă și conținut unui contract de vânzare-cumpărare, în sensul prevederilor legale stipulate la art. 212, 214 Cod Civil și respectiv nu poate să genereze careva drepturi și obligații pentru părțile contractante, mai mult ca atât acest act nu este semnat de către vânzător, în înțelesul de proprietar și de către cumpărător, în persoana Mariei Rotari. Așadar, înscrisul în cauză purtând un caracter unilateral, echivalentul a unei recipise cu un sens vag, conținând niște expresii cu caracter general și corect a fost respinsă cerința privind declararea valabilității acestei tranzacții. Mai mult ca atât, din conținutul înscrisului anexat nu este clar dacă au fost eliberați banii invocați în recipisa dată.

Cu referire la cerința privind recunoașterea dreptului de proprietate și obligarea înregistrării bunului imobil după reclamanta Maria Rotari, ultima prezentând un certificat care confirmă că la data de 29 mai 2020 nu are înregistrate restante la

impozite și taxele administrate de serviciu, deoarece aceste acte nu confirmă și nu probează cerințele înaintate și instanța de fond corect a ajuns la concluzia respingerii acțiunii, ca pretenție subsidiară pretenției principale.

Respingînd argumentul apelantei precum că din recipisa anexată la materialele cauzei rezultă cert că Ella Conina a primit mijloace bănești în mărime de 111000 lei de la apelantă, însă din cauza decesului nu a restituit suma datorată, instanța de apel a constatat că pe parcursul examinării cauzei nu a fost stabilit că înscrisul ar fi avut calitatea de contract de împrumut sau cel puțin o recipisă, or, acest înscris a fost semnat doar de către Ella Conina, nefiind stabilită prezența formei autentice a contractului.

La data de 20 septembrie 2022 Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele cauzei, a indicat că, instanța de apel incorect a examinat probele prezentate în prezenta cauză și incorect a apreciat argumentele prezentate de recurentă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 09 iunie 2022, și a fost expediată recurenteii Maria Rotari la adresa poștală, r-nul Sîngerei, s. Chișcăreni, inclusiv la poșta electronică a avocatului acesteia Alina Palii, alina_lex@mail.ru la 20 iulie 2022.

Astfel, recursul declarat la 20 septembrie 2022, este în termen.

La 19 octombrie 2022 în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 144).

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Maria Rotari, reprezentată de avocatul Alina Palii, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic